

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Lenka Slepíčková

Název práce: Nucené vysídlení německého obyvatelstva z Československa v dobovém tisku

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Václav Šmidrkal, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce zkoumá obraz nuceného vysídlení německojazyčného obyvatelstva z Československa ve čtyřech českých denících v období 1945–1946. Jako cíl deklaruje zjistit, jaký obraz si mohli čtenáři těchto deníků o nuceném vysídlení vytvořit, jak často deníky o tématu psaly, jestli ho využívaly k „politické propagandě“ a jestli se zabývaly také tématem násilí na Němcích (s. 8).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

K naplnění tohoto cíle má práce tři hlavní kapitoly. První dvě kapitoly se věnují širšímu kontextu tématu. Jedna z nich se zabývá historií česko-německých vztahů a „odsunem“, druhá potom shrnuje základní rysy mediální scény třetí republiky. Teprve třetí kapitola (v číslování práce označena jako 4.) se zabývá deklarovaným cílem práce, kterým je mediální obraz nuceného vysídlení. Stanovené cíle práce autorka naplňuje jen částečně. Autorka chce pracovat metodou „diskurzivní analýzy“, kterou chápe jako kvalitativní metodu pro zjišťování vztahu jazyka a ideologie. Spíše než hlubší rozbor a interpretaci jazykových struktur vypovídajících o ideologii přináší ukázky toho, jak deníky o tématu psaly. Kvalitativní analýza dospívá k závěru poukazujícím na podobnost mediálního obrazu zachyceného v těchto čtyřech denících.

Autorka si však klade také cíle kvantitativní analýzy (s. 8, zopakovaný v Závěru na s. 45), aniž by však tento cíl sledovala a naplnila. Nepřináší žádná číselná data, ale spíše jen dojmy o četnosti výskytu tématu. Cíl kvantitativní analýzy tak naplněn nebyl.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce má formální nedostatky v citování a odkazech na literaturu. Poznámkový aparát nemá jednotnou podobu a objevují se zde nepravdivosti (čárky, velká písmena, nedůsledné používání zkrácených odkazů). U knih, které vyšly v novějším, upraveném vydání jako jsou *Dějiny českých médií* (2. upravené vyd. z roku 2019) je vhodné pracovat s tímto, nikoliv s původním vydáním z roku 2011. U vícedílných titulů by bylo vhodné uvést v bibliografickém záznamu číslo dílu. U sborníků s editory (*Média a text II.* – mimochodem nikoliv „Média“) je vhodné uvést jména editorů. Některé názvy knih jsou neúplné. Kniha René Küppera (nikoliv Küplera, s. 9) se v češtině jmenuje celým názvem *Karl Hermann Frank (1898–1946). Politická biografie sudetoněmeckého národního socialisty*, nikoliv „Frank, Politická biografie sudetoněmeckého národního socialisty“.

Vzhledem k tomu, že mělo jít o práci o jazyku, bývalo by bylo dobré zaměřit se více na autorkou používané klíčové termíny jako „odsun“, „nucené vysídlení“, „vyhnání“, které jsou v této nereflektované podobě pro autorku téměř synonymy. Těmi ale podle mého názoru nejsou, protože každý z termínů má trochu jiný význam a bývá definičním znakem odlišných diskursů.

Objevují se zde také zavádějící pojmy jako „národnostní“, přičemž v některých případech by se hodil spíše pojem „národní“ (např. národní stát, ss. 8, 16).

Grafická úprava práce je přiměřená. Shoda s cizími texty neprokázána. Práce má všechny formální náležitosti.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce nenaplnuje některé cíle, které si vytkla, a její metodologický postup je diskutabilní. Jak určit, jestli bylo téma využíváno k „politické propagandě“, když šlo o stranické deníky, pro něž byla politická propaganda jejich implicitní vlastností? Studentka nicméně prokázala schopnost práce s odbornou literaturou a rešerši v primárních zdrojích, stanovení cílů a jejich částečné naplnění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vybrané deníky vykazují do značné míry uniformitu dobového diskursu. V kterých pramenech by bylo možné hledat alternativní dobový pohled na tyto události?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení D.

Datum:

Podpis:

V Praze 4. června 2021

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.